

Független Magyarország

Egy szám
15
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre — 800 K
Vidékre negyedévre — 1000 K

Egy szám
15
korona

Lers báró telefonált most pénteken éppen abban a pillanatban, amikor bent a képviselőház tanácskozótermében olyasmi felelt szavaztak, amire némileg ő exelenciája bajai választóinak egy részénél lekötözte magát. A báró ur pénteken az országban egyik telefonfülkéjéből telefonát talán éppen Bajára, mert bajai választói történetesen éppen akkor keresték, hogy járjon el adóügyben. A képviselő ur a választási harcok idején, amikor heteket töltött falaink között, igen konciliáns urnak mutatkozott és azt a benyomást és hitet kellette az itteni polgárság egy részének körében, hogy ő a hagyományos szabadelvűségnek egyik hivatott letéteményese. Ő exelenciája talán nem hirdette a nyílt népgyűlésen, hogy ellene van a numerus claususnak, de ott, ahol ezzel hatást vétek elérni, hirdették barsonásai. És aki bátorzkodott kételkedni Lers Vilmos báró patinás liberálisusába, azt szinte kiközösítettnek tekintették. És jött most a teherpróba. Jött a szocialisták részéről egy indítvány a numerus claususnak törvénykönyvünkben való törlése iránt. Jött a szavazás. A kormánypart most aztán lényes bizonyosságát adta a sokat vitatott egységének. Beszéltek mindig liberális szárnyról, fajvédő szárnyról és középső szárnyról, meg a kisgazdák demokráciájáról. Most egységes lett az egységes párt. Azok, akik adtak valamit a tett ígéretre, egyszerűen eltűntek a teremből. Kámforrá váltak. Bemenekültek a telefonfülkébe. A mi képviselőnk, Lers Vilmos báró bizonyosan éppen ekkor tárgyalt választókerületével adóügyben. Nem korábban, nem később, Pont akkor. A képviselő ur abban a tévhitben van, hogy liberalizmus az, hogy egyeseket beprotezsál az egyetemre, ha

egyeknek apróbb-nagyobb szövetségeket tesz Nem, kegyelmes Uram! Öntől nem ezt a liberalizmust vártuk. Önnek a szavazásnál ott kellett volna lennie a tanácskozóteremben és nyíltan színt

vallani Színt vallani jobbra, vagy balra, de színt vallani és nem a telefonfülkébe menekülni. De így is jó. Legelőbb most már tisztában vagyunk.

Magyarok kitüntetése Erdélyben

Kolozsvár. A román hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy egész csomó magyar vezető embert tüntetett ki a román király. Ferenc József unitárius püspök, Nagy Károly református püspök és több református és unitárius egyházi vezető ember magas kitüntetésben részesült.

Németország megszállása.

Berlin. A franciák Essenben, Dortmundban és minden megszállott városban és községben elrekvirálták az iskola-helyiségeket. A német tanítók egyesülete abban a reményben van, hogy tiltakozó szavát a külföld is meghallja, tiltakozó nyilatkozatot tett közzé, amelyben követeli, hogy az iskolaépületeket adják vissza a franciák hivatásának.

Essen. A franciák a posta és táviró hivatalnál hat tisztviselőt letartóztattak, mert nem akarták a franciák parancsait teljesíteni. A tisztviselőket ismeretlen helyre vitték. A posta és táviró hivatal összes tisztviselői most sztrájkba léptek. Dortmundban letartóztattak több magasállású tisztviselőt. A főpolgármestert, a rendőrfőnököt és a vasuti állomásfőnököt. Mühlheimben a pénzügyi hivatal és a fővámhivatal főnökét letartóztatták. Recklingshausenben a főpolgármestert tartóztatták le és utasították ki.

Hordéban egy francia ezred körülvette a postahivatalt. Reggel 4 órakor behatoltak a hivatalba, a jelenvolt tisztviselőket eltávolították. A hivatal főnökét kihurcolták az ágyából, letartóztatták anélkül, hogy a

családjáról elbucszhatott volna és ismeretlen helyre hurcolták.

Berlin. A meg nem szállott Németország közén és barnaszén bányák munkásai elhatározták, hogy a Ruhrvidék megszállása miatt túlóránzi fognak.

Moszkva nem támogatja Németországot.

Moszkvából jelentik, hogy a szovjetkormány elhatározta, hogy nem avatkozik bele a német kérdésbe, csupán az esetben, ha Németországban kitör a bolsevik forradalom.

Pártértekezlet.

Az egységes párt ma, kedden este pártértekezletet tart fontos ügyekben. Utána pártvacciora lesz.

Angol szén Németországnak.

Hull. Németország részére itt 70.000 tonna szenet rendeltek. Szállítási batáridő február vagy március.

Bulgária fél.

Róma. A Corriera della Sera jelenti, hogy bolgár körök agódalommal tekintenek a kisantant miniszterelnökeinek közelálló konferenciájára. Attól félnek, hogy ez a konferencia előfutárja a bolgárokkal szemben alkalmazandó rendkívüli rendszabályoknak. Attól tartanak, hogy a kisantant ugyanúgy akar eljárni Bulgáriával szemben, mint Franciaország Németországgal szemben. Jugoszlávia megakarja szállni az összes bulgár szénvidékeket azon a címen, hogy Bulgária nem teljesítette kötelességét.

Lázongások a Felvidéken.

Prága. A tót néppárti epersjesi gyűléséről írják, hogy ott véres verekedések voltak. Súlyosan bántalmazták a köztársasági agrárpárt titkárait, akik a lakásából hurcolták ki és véresre verték. A gyűlés feloszlása után a katolikus körben bizalmas megbeszélés volt, amelyen Hlinka után Juriga szólalt fel és kijelentte, hogy ha nem lehet másképpen, hát fegyverrel kell a csehek invázióját ellen védekezni és meg kell tagadni az adófizetést. A pártnak erőszakra erőszakkal kell felelni, mert másképpen nem lehet a csehek ellen védekezni. A Felvidéket meg kell tisztítani a csehektől.

Az új postadijszabás.

Budapest. Február hó 1-től a következő díjak fizetendők a postacsomagok után: 1 kgr 105 korona, 5 kgr 175 korona, 10 kgr 325 korona, 15 kgr 475 korona, 20 kgr 675 korona. Élelmiszerek 75, 125, 225, 325 és 425 korona. A terjedelmes csomagok 50 százalékkal drágábbak.

Megdrágult a dohány.

Szombaton estélyes cáfolatot olvastunk arról, hogy a dohány megdrágul. Nem igaz, hogy a kincstár újra felelmi a dohányok áráit. Nem igen bísnak a cáfolatokban, mert hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy a cáfolatok nyomán szokta ártani a drágulás, de még sem tudtuk volna elhinni, hogy ilyen nagyon gyorsan jön a drágulás.

Szombaton szép és kellemes legesdák szállodákban a városban arról, hogy mi is az oka annak, hogy a megdrágított trafikból egy szál cigarettát sem adnak ki. Sőt, ha adtak az emberek tovább, hogy a vasúti állomás közelében elállódott a dohányból és most a trafiknak nagy kára van. Ezt a kárt állapítják meg az esztendőben trafik.

Vasárnap este megjött a visszatartásnak oka. Nem hiszünk azóta a trafik visszatartását. De hogy vasárnapra megfiadott a dohány ára. Aminek tegnap még 30 korona volt az ár, az ma már 50 koronába ért. Ezért volt a trafik sárva. A dohányban elállódott dohányból jövedelmeseit, jól kamatozó az államnak. Felvették a készletet és most már dupla vagy feleesen emelt árban árulják.

Hát az így van. Most már megtanultunk, hogy ha valaki aramlást cáfolnak, akkor a cáfolat ellenkezőjét kell elhinnünk.

Az aramlás hatása azonban megállt a fogyasztáson. Nem fog annyi dohány fogyni, mint eddig, mert most már igazán megfizethetetlen a dohány. A régi jó 7 krajcáros dohányunk például 50 korona az ára, az 5 filléres mentha cigarettát csak egy 12 koronásért vesznek. Most már nemcsak a dohány, hanem a dohányosok is megdrágultak. Majd most jöve többet fogják csüggedni ráérősségek, hogy a dohányosokról lemondjanak.

Az természetes is, mert teljesen lehetetlen ma már a helyzet. A legveszélyesebb legbiztosabb cigarettadohány szivata mellett is legfeljebb napi 50 koronát kell dohányra költeni. Hát ez már kibíratatlan. Ennek az aramlásnak aligha lesz hasznos következménye — a kincstárna nézve. Mert a dohányosok száma alighanem alaposan meg fog spadni, mert a trafikdrágulás miatt ember legyen, aki bírja. Olyan gyorsan rohant az elmult hónapokban a dohány ára, hogy a legjobb jövedelmű ember sem tudott vele lépést tartani a dohánnyal. Most megint drágult. Minden esetre figyelésre méltó, hogy olyan nagy titkolódás folyik, amikor drágítani akarnak.

A mezőgazdasági cselédek adója

Vetük a következő hírdelést: A mezőgazdasági cselédek illetményei után járó átalányos kereseti adót az 1922 évi 180 000 sz. védrehajlási utasítás 159 § a értelmében átalányösszegben kell megállapítani. A kereseti adóalapot nemcsak a készpénzbeli járandóság, hanem a természetben kapott járulékok is képezik, amelyeket a munkaadónak kell felbecsülni.

A mezőgazdánál a pénzügyminiszter elnökletével az alkalmazottakra vonatkozó érvényesítésről és ezen módosításokról a munkaadóknak a természetben kapott járulékok is képezik, amelyeket a munkaadónak kell felbecsülni.

Mintán az átalányösszeg iránti eljárás előreláthatólag hosszabb időt fog igénybe venni, ezért a kir. pénzügyminiszter a kir. földművelésügyi miniszterrel egyetértéssel addig, amíg a mezőgazdasági érdekképviseletek meghallgatásával véglegesen a kérdés rendezése nem lesz, ideiglenesen szabályozta az értéke-

re vonatkozó kérdést, úgy, hogy az általános kereseti adó alapját képező természetben járó szolgáltatások (konvenció) értéke, egy személynél, egy évre 20—40 000 koronában értékelendő.

Sürgős volt az értékelési kérdésnek ideiglenes rendezése azért, hogy a munkaadóknak módjukban álljon az év első hónapjaiban esetleg eltávozó cselédek béréből — azok általános kereseti adóját levonni.

Együttel figyelemre méltó a mezőgazdasági cselédek, hogy az általános bérük (egy készpénz, mint a természetben járók, amelyeket a munkaadók teljes egészében tartoznak bevalani) utáni kereseti adót saját maguk tartoznak fizetni. Tehát amikor a munkaadók béréből az adót levonják, csak az általános kereseti adó törvényben előírt kötelezettségüknek tesznek eleget, amelynek elmulasztása esetén a munkaadókat súlyos anyagi károk érhetik és visszatér egyben a törvényes követelményeket.

Február elején lesz a közgyűlés.

A költségvetés nem kerül most a törvényhatósági bizottság elé. — A főispán elutazott Bajáról.

Jelentik már, hogy a közgyűlés előkészítése folyamatban van. A tárgyzorozat már elkészült tehát semmi akadály nem gátról a közgyűlés megkezdését.

A legfontosabb pontot azonban el kellett hagyni a tárgyzorozatból, — a költségvetést. Információink szerint a költségvetés elkészült ugyan, de mielőtt azt a törvényhatósági bizottság tagjai elé viszi a tanács, még megbeszélés alá veszik. Ez az eljárás most van folyamatban és addig míg be nem fejeződik, a költségvetést a titkok legmagasabb homálya fedi. Érdeklődésünkre nem kértünk határozott felvilágosítást arról, hogy ez a felülbírálási eljárás miért így hosszadalmas. Valószínű, hogy a horribilis összege, mely a város évi kiadásait a költségvetésében szerepel, kellő mértékben csökkenteni a kiadások összehúgása hozza a bevételkel lehet az a nehézség, mely a költségvetés — költségvetésre való vitét előt halasztja.

A közgyűlést előreláthatólag február első napjaiban tartják meg. A nap még pontosan meghatározva nincs, de a városháza tudni vélik, hogy a közgyűlés február 7-én lesz.

Küld Ferec Gyula főispán szombaton elutazott Bajáról. A főispán szardán érkezett vissza és akkor állapítják meg pontosan a közgyűlés napját és idejét.

A piac hiénái.

Meg kell szüntetni a „batyuzást”.

A háborút követő esztendőket alatti új fogalommal kellett megismerkednünk, amely közül ugyasóvén mindenre képes ténneté alakult az úgynevezett batyuzás. Utazásunk alkalmával számos ismerőst láttunk, hogy azok, akik körülményeik folytán vasúti szabadjegyet élveznek, a kedvencményt erre használják ki, hogy iparengedély nélkül különböző ártalmos cikkeket vásárolnak nálunk és azt különböző

városokban horribilis nyereséggel adják el. Természetesen az a körülmény alaposan megdrágítja a bajai piacot. Mindennek a hiány folytán emelkedik az ára és innen van azóta, hogy Budapestben és a nagyobb városokban sok esetben olcsóbban lehet vásárolni, mint nálunk a híres Bácskában.

Ezek ellen a hiénák ellen éppen úgy fel kell lépnie a hatóságoknak, mint az élelmiszer ha-

mielőtt ellen. A batyuzokat becsületes munkához kell szoktatni és a közönség érdekeire kirosszítkos únérdkedést meg kell szüntetni. Sajnos Baján az élelmiszer cikkeik havisítása is oly nagy mértékben harapódott el, hogy a közönség alig tud ovakodni tőlük. Az I fokú iparhatóság most már szigorúbb büntetésekkel részesíti ezeket a lelketlen embereket, akik a közönség egészségségének rovására kívánnak hasznot biztosítani maguknak, de a horribilis pénzbüntetésük, a súlyos szabadrágvesztés nem riasztja vissza azokat a bűnös tetteiktől.

A hatóságnak minden erejűkkel arra kell törekedni, hogy a piac rablói örökre eltűnjenek. A törvényes határokon belül a legnagyobb büntetést kell minden esetben alkalmazni, hogy a piac hiénái örökre eltűnjenek.

A NÁPESEMÉNYEI

40-50 főiskolai hallgató érkezik a bajai tanítóképző-intézet bájára.

A bajai tanítóképző-intézet 1923. évi február 14-én, azaz ország vasárnapján es a megkezdte a Hirc g Ferec „A fekete orv” című drámáját, amelyet szigorúan zártkörű társaságban fog követni. E bánya eddig már 40-50 főiskolai hallgató jelentette be érkezését. A főiskolai hallgatók a megkezdett Bácska szülőit, kik otthonok hozták, hogy egy fődejjel, mint lelkiileg közönségesen jönek azokhoz, akik már 4-5 éve nem láthatnak szülőikre hirtelen. Eljárnak, hogy bácskai földet tapasztalassanak, hogy itteni levegőt szívjassanak, hogy a híressé vált bácskai magbucstólát élvezzék. Feledni jönnek legalább egy napra, mert tudják azt jól, hogy Bácska városának közönsége bennük a szavak gyermekeit látja. Tudom földobog az szivata, ha Csonka-Bácska területére lépnek, Azt is tudom, hogy örömeink mellett öröbe szerel a kecskék. Jöjjetek Magyarország jövő nemzedékei és látogatók, hogy Csonka-Bácska hű marad magához. Örömmel élis becsületesen hallgató és azok minden egyes órá boldog, ha elkezdés díjazás, ha franszgot csak egy napra is feledten. Ne féljete a Csonka-Bácska megbucstól és nagy Bácska fikt.

— A zárda zászlószentelése. Vasárnap tartotta a zárda zászlószentelési ünnepségét, amely alkalmával Golicik Kálmán dr. plébános mondott maggas szónoklatot. A zászlószentelés alkalmával verset,

Üzletályezés.

Van szerencsés a milyen tisztelt rend és vezető közönségűves tudomsárára hozni

cipésztünk

A „pád uca” szám alól Vörösmarty 12. szám alá helyeztük át mindenféle kész cipőanyag raktárt tartunk

Kérjük a közönséget, hogy tovább is pártolni szíveskedjégyunk mély tisztelettel

Szabó Schmidt
cipőterek.

